

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 15:

Forespørgsel til finansministeren [om udviklingen i overskud og indtjeningsevne i dansk erhvervsliv siden 1980, om den stedfundne forskydning mellem lønindkomsters og restindkomsters andele af de samlede indkomster, samt hvilke overvejelser udviklingen i virksomhedernes overskud og den ændrede formuefordeling giver regeringen anledning til].

Af Svend Auken (S) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 24/1 85).

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. S 578

1) Til udenrigsministeren af:

Poulsgaard (FP):

»Deler udenrigsministeren den opfattelse, som hr. Erhard Jakobsen gav udtryk for i TV-Avisen den 23. januar, hvor hr. Erhard Jakobsen udtalte, at FN har mistet sin betydning?«

Skriftlig begrundelse

Det er jo en ret interessant udtalelse, chefarkitekten bag firkløverregeringen her fremkommer med. Såfremt det er regeringens holdning, bør befolkningen informeres herom.

Poulsgaard (FP):

Vi har jo set, at USA i stigende grad trækker sig ud af det internationale samarbejde, der foregår i FN-regie. Vi ved også, at den nuværende regering har haft problemer med et folketingsflertal her i salen, hvad angår spørgsmål i FN.

Men det, jeg gerne vil vide – og jeg tror, der er mange, der er lige så nysgerrige – er, om hr. Erhard Jakobsen udtrykte regeringens holdning over for FN, forstået på den måde,

at regeringen altså mener, at FN har mistet sin betydning.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg mener ikke, at FN har mistet sin betydning.

Jeg ved ikke, hvad hr. Poulsgaard lavede om aftenen den 23. januar, men jeg tror ikke, han så fjernsyn, ikke dansk i hvert fald, for han citerer ikke hr. Erhard Jakobsen korrekt. Jeg fik bestemt ikke det indtryk af det, hr. Erhard Jakobsen sagde den aften, der gives udtryk for i hr. Poulsgaards spørgsmål, uden at jeg i øvrigt på hr. Erhard Jakobsens vegne skal forklare hans udsagn – det vil han selv være i stand til at gøre meget bedre – men jeg har for en sikkerheds skyld fået en afskrift af, hvad der blev sagt, og deraf fremgår det, at der altså ikke blev sagt det, som hr. Poulsgaard skriver i sit spørgsmål.

Jeg ved som sagt ikke, hvad hr. Poulsgaard har lavet den aften, og det kommer selvfølgelig heller ikke mig ved, men jeg vil gerne sige, at interviewet med hr. Erhard Jakobsen drejede sig om et helt konkret spørgsmål, nemlig om den resolution om en olieembargo mod Sydafrika, som er vedtaget af FN's generalforsamling.

I den sammenhæng påpegede hr. Erhard Jakobsen, at denne vedtagelse ligesom for øvrigt alle andre vedtagelser i FN's generalforsamling jo ikke er bindende for FN's medlemsstater, men alene har karakter af henstillinger. Herved står den i modsætning til det, man vedtager i sikkerhedsrådet, som FN-pagten artikel 7 giver bindende karakter. FN's sikkerhedsråd har imidlertid ikke vedtaget nogen olieembargo imod Sydafrika.

Men jeg forstår sådan set godt den forvirring, der er opstået vedrørende dette spørgsmål, når man ser, hvordan dele af pressen har behandlet spørgsmålet, som om der eksisterede en olieembargo mod Sydafrika. Det gør der rent faktisk ikke; der foreligger en ikke-bindende henstilling fra FN's generalforsamling.

Poulsgaard (FP):

Jeg kan oplyse udenrigsministeren om, at jeg bl.a. så fjernsyn den 23. januar 1985 om aftenen, og det, jeg fik noteret ned, var simpelt hen, at hr. Erhard Jakobsen sagde: FN

[Poulsgaard]

er ved at miste sin betydning. Det fastholder jeg altså.

Men jeg kan så forstå, at udenrigsministeren ikke deler hr. Erhard Jakobsens udtalelse, og det beklager jeg for så vidt, for jeg mener, at hr. Erhard Jakobsen har fat på det væsentlige, nemlig at der er ved at blive rød dominans i hele det foretagende derovre, og derfor har det selvfølgelig mistet sin betydning for den vestlige verden. Men vi er ikke enige i det spørgsmål, kan jeg forstå.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Vi kender jo alle sammen det dér med, at vi ser og hører det, vi i virkeligheden gerne selv vil se og høre, så her har vi vel endnu et eksempel på, at fjernsyn er noget forfærdelig farligt noget. Ikke bare er det upraktisk, fordi man ikke kan pakke fisk ind i det, men man har det altså heller ikke til at slå op i bagefter for at se, om man nu også virkelig hørte og så det, som man gerne ville høre og se.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 562

2) Til landbrugsministeren af:

Poulsgaard (FP):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om udsigterne for dansk ægproduktion?«

Skriftlig begrundelse

Den seneste tids pressemeddelelser har skabt frygt for, at ægproduktionen synger på sidste vers. Det kan vel ikke være rigtigt, at vi, der engang var en af de førende ægproducenter i verden, nu skal til at importere æg.

Poulsgaard (FP):

Vi skal ikke ret mange år tilbage i tiden, før dansk ægproduktion var en eksportartikel, som det danske samfund tjente mange penge på.

Vi er allerede derhenne, at vi skal til at begynde at importere æg, og den sidste tids debat om burhøns og burstørrelser har jo medført nogle alarmerende overskrifter i forskellige aviser. F.eks. meddeler Aalborg Stiftstidende torsdag den 24. januar 1985, at

hvis en storproducent ved navn Einer Haugum, der bor på Mølbjerggaard i Vrå, skal følge de krav, som veterinærmyndighederne stiller, skal han halvere sin høsebestand fra 70.000 til 25.000–30.000.

Vi har set endnu grellere tal for, hvor meget man må skære ned på høseholdet, hvis man skal leve op til de krav, der bliver stillet af veterinærmyndighederne. Jeg ved godt, at landbrugsministeren har kæmpet som en løve i denne sag, og derfor er det måske folketingsflertallet, man skulle stille spørgsmålet til. Jeg synes altså, at det er en alvorlig problemstilling for dansk ægproduktion, og vi er mange, der er spændt på, hvad ministeren svarer på det.

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Jeg vil til hr. Poulsgaard sige, at den danske ægproduktion inden for de sidste fem år har indrettet sig på at begrænse sin produktion, således at den stort set passer til hjemmemarkedet.

Ægproduktionen har altså ligget på omkring 60.000–65.000 t, således at der har været balance.

Men jeg vil gerne sige her, at jeg må henvende opmærksomheden på, at der virkelig er forhold, der truer med helt at udrydde den danske ægproduktion, for 85 pct. af den danske ægproduktion foregår i dag i bure, og såfremt der ikke sker en justering af reglerne for æglægningsbure, som det blev overvejet i folketingets retsudvalg i maj 1984 på grundlag for øvrigt af justitsministerens redegørelse, således at burenes bundareal kan være mindst 480 cm², må man regne med, at 20–25 pct. af den nuværende erhvervsmæssige produktion ophører. Den resterende del af den danske ægproduktion i bure vil være ulovlig og må ophøre pr. 1. juli 1988, hvis de meddelte dispensationer ikke gives. Hvad dette vil indebære af personlige og økonomiske katastrofer for ægproducenter, behøver man ikke at være lærd for at kunne forstå.

Man kan altså forudse, at den danske produktion, hvis der ikke sker nogen ændringer af flertallet i retsudvalget, herefter vil blive erstattet af import hovedsagelig fra Vesttyskland og Holland. I den forbindelse kan jeg oplyse, at man i Holland har vedtaget en minimumstørrelse på 400 cm² pr. høne, mens der ikke er tale om bestemmelser i

[Landbrugsministeren]

Vesttyskland. Alligevel kan det ikke leve op til den danske standard, og så må vi se i øjnene, at de æg, der importeres til Danmark, altså bliver produceret under forhold, som vi aldrig ville tillade her, men vi skal altså spise de æg, der kommer derfra. Så jeg håber, det vil være muligt efter dette gode argument at overbevise flertallet i retsudvalget om disse dystre kendsgerninger.

Poulsgaard (FP):

Jeg vil gerne sige ministeren tak for svaret, men det er en mager tak – det tror jeg også ægproducenterne vil sige.

Men så må jeg stille det næste spørgsmål til ministeren: hvad vil ministeren rent faktisk gøre for, at de dystre fremtidsprospektiver ikke bliver til virkelighed?

Nu er jeg ikke den, der normalt anbefaler, at folketingsmænd skal ud at rejse, men i denne situation, som er så alvorlig, vil jeg faktisk opfordre landbrugsministeren til at invitere folketingets retsudvalg – for det er jo det, der ser ud til at have mistet al sund jordforbindelse – til at tage en tur med ministeriet for at se på burhøns i Holland, Vesttyskland og andre storproducentlande, for det er jo fuldstændig rigtigt, som ministeren siger, at det trods alt må være bedre at spise æg fra en dansk burhøne end æg fra en tysk burhøne.

Men jeg ved ikke, om ministeren kunne tænke sig at følge en sådan idé; vi skal i hvert fald prøve på at sikre dansk ægproduktion.

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Jeg giver hr. Poulsgaard ret i, at det er første gang, jeg hører, at hr. Poulsgaard foreslår større udgifter. Men det kan selvfølgelig være, at der efterhånden sker en drejning i det parti.

Jeg mener, at der for så vidt er oplysninger nok til at tage stilling til disse spørgsmål. Det veterinære sundhedsråd har jo udtalt til retsudvalget, så vidt jeg er orienteret, at de dispensationer, der bl.a. kunne stilles i ud-sigt, ikke har nogen indflydelse på dyrenes velbefindende. Derfor håber jeg alligevel, at det gode argument kan sejre.

For øvrigt kan jeg henvise til, at man såmænd ikke behøver at rejse så langt. Man kan også rejse inden for Danmarks grænser

og se udmærkede burbedrifter, hvor hønsene har det aldeles fortræffeligt. Men det er en politisk beslutning, og i demokratiet er det sådan, at det er et flertal, der bestemmer, hvilke beslutninger der træffes.

Bjørn Westh (S):

Jeg vil gerne spørge landbrugsministeren, om han vil bekræfte, at de regler, der blev indført for burhøns i 1978 af den daværende landbrugsminister, Niels Anker Kofoed, og justitsminister Nathalie Lind, af den senere socialdemokratiske regering blev ændret og lempet, så de regler, vi lever under i dag, altså ikke er så skrappe, som de var, dengang landbrugsminister Niels Anker Kofoed i 1978 gennemførte burhønsereglerne for første gang.

Dernæst vil jeg gerne spørge landbrugsministeren, om der er helt enighed i regeringen om den holdning, landbrugsministeren her har gjort rede for, og jeg vil gerne spørge landbrugsministeren, hvordan de nye hollandske regler påvirker konkurrenceevnen. Nu forstår jeg, at der altså er blevet fastsat et minimumskrav i Holland.

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Jeg kan oplyse hr. Bjørn Westh om, at det ikke var landbrugsministeren, der fremsatte noget som helst forslag om burhønsproduktionen i 1978–79. Dyreværnet sorterer som bekendt under justitsministeren, og de cirkulærer, der blev udformet efter loven, blev udformet, efter at jeg var gået af som landbrugsminister, så jeg går ud fra, at den tidligere landbrugsminister har været vidende om, hvilke regler man fastsatte i cirkulæret.

Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at det ikke er et spørgsmål om holdning, jeg giver udtryk for, det er ganske enkelt et spørgsmål om realiteter. Personlig går jeg ikke ind for burhøns, men det er ikke det, det drejer sig om. Det drejer sig om, hvorvidt de gældende regler er således, at man kan drive en produktion på erhvervsmæssige vilkår, og det kan man ikke i dette land. Konsekvensen er, at vi skal importere æg fra lande, hvor hønsene har forhold, der er meget ringere end vores.

Til sidst kan jeg oplyse hr. Bjørn Westh om, at minimumskravet er 400 cm² i Holland, og at man også har tilsyn af dyrlæge.

[Landbrugsministeren]

På EF-plan har vi forsøgt at få nogle miniumsregler for hele Europa, men disse regler har der ikke kunnet opnås enighed om. I hvert fald ligger de højst på 400 cm², men der er altså ikke mulighed for at få noget forlig i øjeblikket. Men det havde selvfølgelig været det bedste.

Bjørn Westh (S):

Jeg spurgte rent konkret, om det er en enig regering, der står bag de synspunkter, landbrugsministeren her gør sig delvis til talsmand for, for mig bekendt har landbrugsministeren ikke taget noget initiativ.

Endvidere spurgte jeg, hvordan konkurrenceforholdene var, når man tager transporten fra Holland til Danmark i betragtning, mellem de danske ægproducenter og de hollandske ægproducenter efter de fornyede og, forstår jeg, skærpede regler i Holland.

Landbrugsministeren (Niels Anker Koføed):

Det er selvfølgelig meget vanskeligt at vurdere konkurrenceforholdene, men det er i hvert fald betænkeligt, når man kan se, at importen af konsumæg i 1984 er steget fra omkring 65 t til 530 t. Men når man har en produktion, er der vel altid en marginalproduktion, man kan smide ud på markedet, uden at man har så stor profit. Jeg kan ikke redegøre for, hvorfor det er sådan, men hollænderne har altså så stor en produktion og så stor en afsætningseffektivitet, at de kan nå markeder over hele Europa.

Hvad angår det andet spørgsmål, om regeringens holdning, er det sådan – det tror jeg den tidligere justitsminister vil holde med mig i – at det var retsudvalget, der skulle godkende cirkulærerne og bekendtgørelserne som justitsminister, og det er noget, der efter min opfattelse ikke er normal praksis, det plejer at være ministerens ansvar. Derfor er det ikke spørgsmålet om, hvad regeringens holdning er, spørgsmålet er, hvad retsudvalgets flertals holdning er, for det er dem, der bestemmer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 571

3) Til *indenrigsministeren* af:

Carsten Andersen (SF):

»Hvor stor vægt lægger ministeren på, at moderniseringsprogrammet slår igennem i kommunerne, samt på, at ideen i moderniseringsprogrammet om efteruddannelse også gennemføres i kommunerne?«

Skriftlig begrundelse

Moderniseringsprogrammet er under livlig debat i kommunal regie, selv om det er meget sparsomt, hvad der tilgår kommunerne og personaleorganisationerne om regeringens konkrete forslag til modernisering. Det er i moderniseringsprogrammet beskrevet, at holdningen hos personalet skal ændres, og at en sådan udvikling skal understøttes gennem omskoling og efteruddannelse.

Der er også lagt vægt på, at erhvervslivet får større indflydelse på kommunernes forvaltning, så den offentlige sektor bliver virkelig serviceminded. Der er i denne forbindelse peget på, at uddannelse kunne finde sted sammen med ansatte i den private sektor.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Det er meget vigtigt, at kommunerne inddrages aktivt i moderniseringsarbejdet, og derfor har samtlige kommuner og amtskommuner fået tilsendt regeringens moderniseringsprogram til inspiration, og der er udarbejdet en moderniseringsavis, som indtil nu er udsendt i 3 numre til, samtlige offentlige ansatte også i kommunerne. I foråret 1984 holdt jeg en moderniseringskonference for kommuner og amtskommuner, og referatet af denne konference er gået ud til samtlige kommuner og amtskommuner til inspiration.

Vi har også gennemført en omfattende regelsanering, og som bekendt har vi i regeringen lige udvalgt 22 kommuner og 5 amtskommuner som frikommuner, sådan at kommunerne får lejlighed til at lave forsøg, der kan modernisere og justere det kommunale styre, sådan at det passer bedre til den enkelte kommune og til ønsket om en større decentralisering.

Det produktivitetsudvalg, som jeg har nedsat, er kommet med forslag til nye ledelsesprincipper på sygehusene og tværgående efteruddannelseskurser, og begge dele er ved at blive iværksat. På forvaltningshøjskolen og den kommunale højskole udbydes der en række kurser og konferencer om omstilling,

[Indenrigsministeren]

publikumsbetjening og modernisering for kommunalt ansatte og kommunale politikere. En række af moderniseringsprogrammets punkter, som vedrører kommunerne, indgår desuden i overenskomstforhandlingerne.

Jeg håber med dette meget korte svar på et meget stort spørgsmål at have gjort lidt rede for, at jeg tillægger det overordentlig stor betydning, at kommunerne inddrages i moderniseringsprogrammet.

Carsten Andersen (SF):

Jeg skal takke indenrigsministeren for det korte svar, og jeg skal da også takke for, at indenrigsministeren selv siger, at det ikke var særlig fyldestgørende. Når jeg spørger, og når jeg også medinddrager efteruddannelse, er det, fordi arbejdsministeren og undervisningsministeren har udsendt nogle lovforslag til høring i Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen m.v., hvoraf det fremgår, at der sker indskrænkninger for offentligt ansatte i efter- og videreuddannelsesspørgsmål.

Det vil f.eks. betyde, at kommunerne selv skal betale, når de ansatte skal sendes på en efteruddannelse for at holde deres viden ved lige, sådan at de kan gå ind i en produktiv sammenhæng. Det vil betyde, at der kommer færre på efteruddannelse, og det vil faktisk være en torpedo imod regeringens moderniseringsplan. Som Jan Carlzon sagde på indenrigsministerens konference her i foråret: hvis man ikke får personalet med i en omstillingsproces via en uddannelse, nytter det faktisk ikke ret meget.

Jeg vil bede ministeren oplyse, hvordan hun tror moderniseringsprogrammet kan realiseres, når man ikke samtidig optrapper efter- og videreuddannelsen, men nærmere indskrænker den.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg synes, spørgeren skulle benytte spørgetiden til at rette sine forskellige spørgsmål om arbejdsministerens og undervisningsministerens område til de to ressortministre; det må vist være den korrekte fremgangsmåde i dette spørgsmål.

Det, jeg har givet udtryk for, er et ønske om, at kommunerne og de kommunalt ansatte i meget høj grad er med i regeringens moderniseringsprogram, og jeg er ganske enig i,

at det er vanskeligt at få omstillingsprocessen til at lykkes, uden at begge parter, både politikerne og embedsmændene og de ansatte i det hele taget, trækker med på den, men de konkrete spørgsmål vedrørende høringerne og de enkelte lovforslag synes jeg spørgeren må rette direkte til de involverede ministre.

Carsten Andersen (SF):

Når jeg retter spørgsmålet til indenrigsministeren, er det, fordi jeg har forstået arbejdsfordelingen i regeringen sådan, at indenrigsministeren tager sig af kommunerne, og det er også indenrigsministeren, der hidtil har talt om kommunerne i moderniseringsammenhæng osv., selv om det er finansministeren, der ligesom har stået for hele moderniseringsplanen.

Når jeg retter spørgsmålet til indenrigsministeren, er det, fordi statsministeren gang på gang siger, at der er enighed og sammenhold i regeringen. Derfor går jeg da ud fra, at man i regeringen har talt om disse ting, og at indenrigsministeren har været orienteret om, at arbejdsministeren og undervisningsministeren har rettet denne torpedo imod moderniseringsplanen. Derfor må det vel være rimeligt at spørge den minister, som egentlig har ansvaret for moderniseringsplanen på kommunernes område, men jeg forstår, at man ikke har talt om det.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg er da glad for, at jeg får tillagt den store ære at have en væsentlig del af ansvaret for moderniseringsprogrammet i kommunerne – det ville jeg da gerne have – men det er nu altså sådan, at en regering er delt op på forskellige ministre. Det er ikke rimeligt at sige, at ministre ikke har talt sammen om disse spørgsmål. Det er klart, at de bliver behandlet på ministermøder, og at vi drøfter dem, og det er derfor, jeg mener, spørgeren bliver nødt til at rette sine spørgsmål til ressortministrene. Der ligger intet i de lovforslag, som er fremsat på efteruddannelsesområdet, som skulle være en torpedo under regeringens moderniseringsprogram. Det siger sig selv, at regeringen ikke ville kunne acceptere det.

Carsten Andersen (SF):

[Carsten Andersen]

Men vi, indenrigsministeren og jeg, er enige så langt, at det skifte, der skal ske i undervisning og uddannelse, er en del af moderniseringsprocessen.

Jeg forstår det også sådan, at indenrigsministeren er orienteret om, at der foreligger nogle indskrænkninger i arbejdsministerens og i undervisningsministerens forslag om, at offentligt ansatte ... – nu ryster arbejdsministeren på hovedet, det kan jeg måske tage som udtryk for, at der ikke er noget ønske om, at offentligt ansatte skal have indskrænkninger i at komme på efter- og videreuddannelse.

Men hvorfor pålægges der så kommunerne en ekstrabetaling, og hvorfor pålægges der også offentligt ansatte, som vil deltage i nogle af de kurser, en betaling for at deltage i efter- og videreuddannelse? Er ministeren uenig med mig i det synspunkt, at når man skal betale for noget, sker der automatisk en begrænsning – man er mere tilbageholdende, når pengene er knappe, med at sende sine folk på efter- og videreuddannelse? Dermed kommer jeg frem til konklusionen: så er der færre, der kommer af sted, og moderniseringen bliver langsommere.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Det er vist et postulat, at dette, at man skal betale et mindre beløb for at deltage i efteruddannelseskurser, skulle være en torpedo under regeringens moderniseringsprogram. Det er vist at tillægge disse betalinger for stor vægt.

Jeg skal gentage, at jeg overhovedet ikke kan se, at de lovforslag, der er fremsat, på nogen måde skulle kunne genere regeringens moderniseringsprogram. Men jeg vil også sige, at vi lægger overordentlig megen vægt på – og det skal være min sidste bemærkning i dette – at de offentligt ansatte kommer på disse efteruddannelseskurser, og at de deltager i de forskellige løbende kurser, der foregår både på den kommunale højskole og alle andre steder. Det er også derfor, jeg svarede, som jeg gjorde oprindeligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 579

4) Til *industriministeren* af:

Poulsaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor store indtægter dansk erhvervsliv, herunder skibsfarten, er gået glip af på grund af den af FN vedtagne embargo mod Sydafrika?«

Skriftlig begrundelse

Det er rystende med den pressehætz, der bliver ført mod A. P. Møller, fordi rederiet har sejlet olie til Sydafrika. Det danske samfund burde være taknemmelig over for de danske erhvervsgrene, der har tjent penge hjem til den slunkne statskasse.

Poulsaard (FP):

Som eksempel på den pressehætz, jeg omtaler, kunne jeg nævne TV-Avisen, men man kunne også nævne den pressemeddelelse, SF har sendt ud, der begynder med: vi må have oplysninger frem om A. P. Møller-rederiets skandaløse olietransporter til apartheidregimet i Sydafrika. Sådan siger SFs udenrigspolitiske ordfører, hr. Riishøj, i en kommentar til TV-Avisens afsløring om olietransporten i aften. Det er en pressemeddelelse sendt ud onsdag den 23. januar 1985. Men hvor meget har vi mistet?

Industriministeren (Stetter):

Hr. Poulsaards begrundelse skal jeg ikke beskæftige mig med, men jeg vil gerne sige i anledning af selve spørgsmålet, at jeg ikke finder det muligt at give hr. Poulsaard de ønskede oplysninger. Et skøn over de indtægter, som dansk erhvervsliv ville have kunnet opnå, såfremt der ikke i De Forenede Nationer var vedtaget embargoforanstaltninger mod Sydafrika, vil være behæftet med stor usikkerhed.

Hvad specielt angår skibsfarten, må det tages i betragtning, at det internationale fragtmarked er undergivet stadige svingninger såvel i fragtrater som med hensyn til, hvilke fragter det til enhver tid vil være muligt for de enkelte rederier at opnå.

Jeg kan med andre ord ikke udøve et kvalificeret skøn på et tænkt grundlag. Hvis jeg forsøgte, ville resultatet ikke være noget bevendt.

Poulsaard (FP):

[Poulsgaard]

Jeg er også gammel sømand, og jeg ved godt, hvordan rederibranchen fungerer, og at der er svingninger fra år til år. Det frie initiativ hylder vi jo begge to, men det, jeg rent faktisk gerne ville have at vide, er noget, jeg tror også andre vil have at vide. Vi kan jo se af de handelstal, Sydafrika og USA har indbyrdes, at det er store beløb, det drejer sig om, og dansk erhvervsliv har jo også haft god samhandel med Sydafrika. Jeg troede faktisk, at ministeren havde nogle tal fra tiden, før den embargo trådte i kraft, og så kunne vi have justeret den efter prisudviklingen, men det kan jeg forstå at ministeren ikke har, og det må jeg så beklage, ligesom jeg beklager den pressehetz, der bliver ført mod rederiet A. P. Møller.

Industriministeren (Stetter):

Det var da hyggeligt at høre, at hr. Poulsgaard er gammel sømand, og det har jeg heller ikke nogen kommentarer til. Men jeg vil gerne sige, at der kan jo kun blive tale om et skøn, og skønnet skal bygges på en situation, som ikke foreligger og ikke har foreligget. Skønnet skal bygges på en tænkt situation, som strider mod virkeligheden, og jeg håber, hr. Poulsgaard kan forstå, at jeg ikke er i stand til at hjælpe ham med oplysninger på dette grundlag.

Herved sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 580

5) Til *arbejdsministeren* af:

Kaj Poulsen (S):

»Agter ministeren at foreslå A-kasselovgivningens ændret, således at medlemmer uden at blive idømt karantæne kan fratræde deres arbejde, såfremt det er videnskabeligt bevist, at de ved at arbejde på virksomheden er udsat for at blive ramt af livstruende sygdomme?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til sagen på Kemisk Værk Køge.

Kaj Poulsen (S):

Da jeg kender loven om arbejdsløshedsforsikringens systematik, ved jeg, at det for-

mentlig kan være svært for ministeren at svare positivt på det spørgsmål, jeg her har stillet, men det, sagen drejer sig om, er, at videnskabsmænd har konstateret, at medarbejdere i en given virksomhed udsætter sig for sygdomme af livstruende karakter. Man kan ikke fortænke disse medarbejdere i, at de bliver nervøse og gerne vil forlade arbejdspladsen, men det kan de ikke, uden at arbejdsløshedslovens karantæne regler træder i kraft, og disse mennesker vil få en bod på godt 8.000 kr. for at forlade arbejdspladsen.

Jeg finder, at dette er urimeligt, når vi ved, hvilke stoffer der er på den arbejdsplads, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om hun vil være villig til at ændre på disse regler.

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg vil sige til hr. Kaj Poulsen, at jeg forstår sådan set udmærket godt baggrunden for hans spørgsmål, og jeg behøver egentlig ikke at ændre på nogen regler, da det er sådan, at i henhold til arbejdsløshedslovens § 63 har arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsat nærmere regler for, hvornår et medlem har en fyldestgørende grund til at ophøre med et arbejde, således at medlemmet ikke bliver idømt karantæne.

Disse regler findes i arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 719 af 22. december 1982 om betydning for retten til arbejdsløshedsdagpenge af at undlade at overtage anvist arbejde og ophøre med arbejde.

Det fremgår af bekendtgørelsen, at et medlem kan have en fyldestgørende grund til at ophøre med et arbejde, hvis det må forventes, at arbejdet vil medføre opståen af helbredsmæssige problemer, og det vil sige, at der således allerede inden for det eksisterende regelsæt er mulighed for at træffe afgørelse om, at medlemmer kan ophøre med deres arbejde, hvis det er videnskabeligt bevist, at de ved at fortsætte med arbejdet er udsat for at blive ramt af livstruende sygdomme.

Kaj Poulsen (S):

Jeg takker ministeren for svaret, men vil gerne spørge, om ministeren har været inde i overvejelser med hensyn til, om den aktuelle sag på Kemisk Værk Køge giver anledning til, at reglerne i bekendtgørelsen kan træde i

[Kaj Poulsen]

kraft over for medarbejderne i den enkelte afdeling, hvor der er problemer.

I øvrigt vil jeg sige, at da ministeren jo også er øverste administrative chef i forhold til arbejdsmiljøloven, ville det måske være rimeligt, at ministeren tog initiativ til, at arbejdsmiljølovens bestemmelser om et sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt arbejdsmiljø blev set efter på denne virksomhed, så vi kan være fri for den slags sager, hvor folk i realiteten har været udsat for karantæne.

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg vil godt præcisere, at regelgrundlaget vedrørende arbejdsløshedsdagpengene og ikke-karantæne har vi sådan set i dag, så der er ikke nogen problemer her. Der er altså ikke nogen grund til at ændre bestemmelserne. Vi har bare endnu ikke haft sager i arbejdsdirektoratet, hvor det har været videnskabeligt bevist, at medlemmer er blevet udsat for at blive ramt af livstruende sygdomme, så man har ikke nogen praksis på området, men man har et regelgrundlag.

For så vidt angår det andet spørgsmål, hr. Kaj Poulsen stiller, nemlig spørgsmålet om den rapport, der er udarbejdet af nogle forskere, om kræftpåvirkning på denne bestemte virksomhed, så har der jo været en diskussion om, hvorvidt denne rapport nu er rigtig eller forkert. Jeg kan sige til hr. Kaj Poulsen, at jeg har bedt arbejdstilsynet om en udtalelse om rapporten, og når jeg får denne udtalelse fra arbejdstilsynet, vil jeg tage nærmere stilling til, hvad jeg vil gøre.

Knud Damgaard (S):

Det er klart, at situationen omkring KVK påvirker både de beskæftigede og virksomheden. Den rapport, der er tale om, kan jeg naturligvis kun vurdere som lægmand, men jeg finder, at den på en masse områder talmæssigt er svagt begrundet. Det gælder dog ikke fenoxiafdelingen. Så vidt jeg kan vurdere det, og i betragtning af, at den virksomhed, der er tale om, altid har bidraget væsentligt til at forbedre både det interne og det eksterne miljø, vil jeg gerne spørge ministeren, om der er mulighed for, når arbejdstilsynets rapport foreligger, på regeringsplan at lade indenrigsminister, miljøminister og arbejdsminister undersøge denne sag med det

formål at se, om der kan præciseres visse yderligere beskyttelsesforanstaltninger netop i denne afdeling, ikke alene af hensyn til de beskæftigede, men også af hensyn til muligheden for at opretholde en særdeles nyttig virksomhed her i landet på dette område.

Kaj Poulsen (S):

Jeg vil takke ministeren for de positive svar, jeg har fået, men vil gerne stille et til-lægsspørgsmål: vil medarbejdere, der har forladt virksomheden og været udsat for karantænebestemmelsen, kunne få efterbetalt den manglende dagpengeudbetaling?

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg vil sige til hr. Knud Damgaard, at jeg forstår godt, at man både må se på hensynet til medarbejderne på den pågældende virksomhed, der kan blive ramt af sygdom, og til, at man får lavet en arbejdsmiljøpolitik, så virksomheden kan fungere. Det er sådan set det, der ligger i hele vores arbejdsmiljøpolitik, og derfor synes jeg også, det er væsentligt, at vi får en udtalelse fra arbejdstilsynet, således at vi kan se, hvordan man dér bedømmer forskningsrapporten på disse områder.

Vi skal selvfølgelig løse de problemer, der er med hensyn til arbejdsmiljøet, men vi skal ikke fare ud, hvis der ikke er nogen. Der har i pressen været kritik af, at nogle har sagt, at rapportens konklusioner var overdrevne osv., mens andre har ment det modsatte. Jeg synes ikke, at jeg ville tage stilling til rapporten, før jeg fik en udtalelse fra direktoratet for arbejdstilsynet, og så vil jeg overveje, hvad jeg videre skal foretage mig i sagen.

Med hensyn til spørgsmålet, hr. Kaj Poulsen stillede, om, hvorvidt personer, der måtte have ophørt med at arbejde og derefter være blevet idømt karantæne, kan få penge igen, er det en sag, de må rejse over for arbejdsdirektoratet, for der har indtil nu ikke været indbragt nogen sager for arbejdsdirektoratet, hvor man har forsøgt at anvende denne bestemmelse i bekendtgørelsen.

Hermed sluttede spørgsmålet og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Ebba Strange: spm. nr. S 439
 Gade: spm. nr. S 517
 Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 523 og 527
 Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 524
 Thoft: spm. nr. S 529
 Maisted: spm. nr. S 530, 531 og 558
 Taanquist: spm. nr. S 532
 Anne Grete Holmsgård: spm. nr. S 533–535
 Jes Lunde: spm. nr. S 536
 Tommy Dinesen: spm. nr. S 537
 Rønholt: spm. nr. S 539
 Inger Harms: spm. nr. S 541 og 543
 Tinning: spm. nr. S 544–546

Spm. nr. S 439

Til *miljøministeren* (12/12 84) af:

Ebba Strange (SF):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage for, at fredningen af Agger Tange kan opfylde sit mål, nemlig at bevare tangen som et værdifuldt naturområde, særligt som yngleområde for sjældne strand- og vadefugle?«

Begrundelse

I april d.å. blev Agger Tange fredet. Det var på høje tid.

Imidlertid er der meget, der tyder på, at såfremt der ikke gøres en aktiv indsats for at pleje området, vil det trods fredningen hurtigt miste sit særpræg som et af de mest enestående yngleområder for vadefugle i Danmark.

Fugletællinger på tangen foretaget af lokale folk og folk fra Dansk Ornithologisk Forening viser en katastrofal tilbagegang inden for den sidste halve snes år for næsten alle de ret sjældne arter, der har ynglet på tangen. Det drejer sig om klyder, terner, knopsvaner, brushøns, strandskader m.fl.

Efter sagkyndiges mening er det helt nødvendigt, at der omgående sættes ind på to områder, nemlig at færdslen dertil begrænses, og at der tilføres vand til lagunesøen.

Færdslen må begrænses simpelt hen ved, at man forbyder færdsel på visse områder i ynglesæsonen, ligesom arbejdet med kystsik-

ringen må kunne begrænses i den periode, hvor fuglene yngler.

Et stort problem udgør den stigende tilgroning af vådområderne, som kan iagttages år for år, samt den faldende vandstand og det dalende saltindhold i vandet i lagunen. Mulighederne for at lede saltvand ind i lagunen må hurtigst muligt undersøges, ligesom det må overvejes, om området kan afgræsses af kreaturer eller får. Men det haster utrolig meget, hvis ynglesæsonen 1985 ikke skal blive endnu ringere end 1984.

Svar (18/12 84):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Fredningsstyrelsen har over for mig oplyst følgende:

»Fredningsstyrelsen deler spørgerens bekymring for en udvikling i området, der vil kunne forringe dets kvaliteter som yngle-, raste- og fourageringspladser for fuglene. Agger og Harboør tangers betydning for kystsikringen og de lokale samfunds aktiviteter har gjort det nødvendigt at tage afbalancerede hensyn gennem de iværksatte fredningsbestemmelser.

På det foreliggende grundlag har styrelsen dog fundet det forsvarligt, at der er givet dispensationer fra færdselsforbuddet til de få lokale jægere og fiskere. Imidlertid vil man sammen med kystinspektoratet gennemgå mulighederne for at undgå visse digesikringsarbejder i fuglenes yngletid.

Med hensyn til spørgsmålet om Agger Tange-lagunesøens vandstand og de deraf følgende konsekvenser for vegetation og fugleliv kan det oplyses, at fredningsstyrelsen i begyndelsen af 1985 vil optage drøftelse med kystinspektoratet og de lokale myndigheder og organisationer om en overvågning af udviklingen og om en pleje af arealerne. Vandstanden i lagunesøen reguleres gennem en enkeltvirkende sluse, der automatisk lukker, når vandstanden er højere i Limfjorden end i lagunesøen. Vandet kan således løbe ud af lagunesøen til fjorden, men ikke omvendt. En lavere vandstand i lagunesøen end i Limfjorden er en digesikkerhedsmæssig nødvendighed.

Det er imidlertid vigtigt at undgå en forforskning af brakvandet i lagunesøen. Endvidere bør der tilstræbes en ordening, der sikrer lagunesøen mod udtørring, altså således at

[Miljøministeren]

der sikres såvel en øvre som en nedre vandstandsgrænse i søen.

Styrelsen agter derfor at optage drøftelse med kystinspektoratet om de tekniske og bevillingsmæssige forudsætninger for gennemførelsen af en forbedret sluseordning til lagu-søen.

Gennem det forestående arbejde vil styrelsen i det hele vurdere, om de med bekendtgørelsen indførte regler, herunder færdselsbegrænsningerne, er tilstrækkelige til at sikre områdets naturtilstand. Det kan i den forbindelse oplyses, at styrelsen vil fortsætte samarbejdet med Dansk Ornithologisk Forening om de fugletællinger, som spørgeren refererer til.«

Spm. nr. S 517

Til *landbrugsministeren* (10/1 85) af:

Gade (SF):

»Hvad agter ministeren at gøre for at sikre, at dyreværnsloven overholdes ved transport af grise til slagting i tider med stærk frost og dermed stor risiko for forfrysninger?«

Begrundelse

I den stærke frost, som vi oplever i disse dage, er der stor risiko for, at grise, der transporteres til slagting, bliver udsat for forfrysninger, hvis de transporteres under de samme forhold, som man ellers benytter.

Efter spørgerens opfattelse bør landbrugsministeren straks tage initiativer for at sikre, at slagterigrise ikke mishandles under transport til slagteriet.

Svar (24/1 85):

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Da dyreværnslovgivningen henhører under justitsministerens kompetenceområde, har jeg i sagens anledning indhentet en udtalelse i sagen fra denne. På baggrund heraf skal jeg bemærke følgende:

Regler om transport af dyr er fastsat ved justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 med senere ændringer. Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i dyreværnsloven.

I § 2 i bekendtgørelsen er det udtrykkeligt fastsat, at transport af dyr skal foregå såle-

des, at dyrene ikke udsættes for unødigt lidelse. Der skal således være tilstrækkelig plads, fornøden ventilation samt beskyttelse mod blæst, kulde, nedbør og solskin, ligesom der skal være sørget for drikkevand og føde i fornødent omfang.

Hvad angår jernbane- og landevejstransport af større dyr, herunder svin, er det i § 11 i bekendtgørelsen fastsat, at vogne, der ikke er forsynet med fast tag, skal være overdækket med presenning eller lignende. Ved transport af svin gælder dette krav undtagelsesfrit.

Bekendtgørelsen indeholder endvidere nogle særlige krav til indretning af motor-køretøjer samt påhængs- og sættevogne, der anvendes til transport af større dyr, med henblik bl.a. på at sikre, at lufttilgangen kan tilpasses vejrliget.

Hverken justitsministeren eller jeg er i besiddelse af oplysninger, der gør det påkrævet at overveje en skærpelse af de gældende regler.

Jeg kan i denne forbindelse tilføje, at hverken producenter, vognmænd eller slagterier har nogen tilskyndelse til at udsætte grisene for forfrysninger, der kan medføre dødsfald hos dyrene og dermed betydelige økonomiske tab.

Spm. nr. S 523

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (11/1 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren give en opgørelse over arten og antallet af indkøbte kunstværker, som Statens Kunstfond har stående i magasiner eller oplagret?«

Begrundelse

Statens Kunstfond glimrer ved at indkøbe en del udstillet kunst fra kunstudstillinger. Det er en kendt sag, at offentlige kontorer, skoler m.v. får kunsten tilbudt til udstilling eller ophæng, men alt må vel have sin begrænsning. Spørgeren ønsker derfor oplyst, i hvilket antal og til hvilken værdi man har kunst oplagret.

Svar (23/1 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Fondets billedkunstneriske udvalg indkøber grafiske arbejder, tegninger, malerier og skulpturer.

Efter afslutningen af hvert indkøbsudvalgs 3-årige funktionsperiode finder en udpejning af de indkøbte værker sted.

For tiden har fondet i sit arkiv 520 kunstværker, der er resultatet af 4 års indkøb (1981, 1982, 1983 og 1984).

Når værkerne, der er indkøbt i perioden fra 1981 til 1983, endnu ikke er fordelt, skyldes det, at Kunstfonden og ministeriet arbejder på et forslag til en ændret deponeringsordning, hvor det er tanken i højere grad at inddrage lokale myndigheder i udpejningsprocessen.

Det kan oplyses, at fondet fra 1. januar 1965 til 31. december 1980 har indkøbt 4.036 kunstværker, der er deponeret på institutioner over hele landet.

Der er i perioden 1. januar 1965 til 31. december 1984 indkøbt for et samlet beløb af 13.003.783 kr.

For så vidt angår fordelingen på kategorier af de 520 kunstværker vender ministeriet tilbage snarest.

Spm. nr. S 524

Til *indenrigsministeren* (11/1 85) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Er det tilladt at bruge tvangsmidler, f.eks. »Jacobssæle« over for patienter på somatiske sygehusafdelinger, og hvis det er tilladt, f.eks. i oplagte nødstilfælde, defineres da oplagte nødstilfælde som f.eks. grundet i personalemangel, og er det i øvrigt forpligtende for sygehuspersonalet at følge regler for brug af tvangsmedicin, såfremt en amtskommune fastsætter sådanne?«

Begrundelse

Spørgsmålet rejses på baggrund af undertegnede viden om en konkret sag, men er jo meget principiel, ikke mindst på baggrund af normeringerne af personalet på vore sygehuse, som efter de seneste sparerunder er et absolut minimum.

Mig bekendt findes der ikke regler om ovenstående, når det handler om somatiske sygehusafdelinger, men jeg er vidende om, at

der findes regler, når det omhandler sindssyge og tvangsindlagte. Det er ligeledes uklart, om en amtskommune kan lave regler herom.

Svar (24/1 85):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

På somatiske sygehusafdelinger og plejehjem, som ikke omfattes af lov om sindssyge personers hospitalsophold, kan man undertiden være nødsaget til at benytte fikseringsmidler for at beskytte en person mod at komme til skade. Det kan eksempelvis være i situationer, hvor en senil-dement patient/beboer på grund af konfusion foretager sig handlinger, som kan udgøre en fare for den pågældende selv. Som eksempler herpå kan nævnes, at patienter er faldet ud af sengen eller ned af stole og har pådraget sig brud eller på anden måde er kommet alvorligt til skade.

De midler, man benytter i sådanne situationer, benyttes således alene som en beskyttelsesforanstaltning over for den pågældende patient/beboer, og de kan derfor på ingen måde sammenlignes med de tvangsmidler, der i nogle tilfælde må tages i anvendelse på psykiatriske afdelinger.

Det må derfor accepteres, at det i særlige situationer kan være nødvendigt at beskytte en patient/beboer mod at komme til skade som følge af den pågældendes manglende erkendelse af en åndelig/legemlig defekttilstand, men disse beskyttelsesforanstaltninger må selvsagt kun benyttes i det helt nødvendige omfang og med de mest skånsomme midler. Desuden må patienten/beboeren være under opsyn af personalet.

Vedrørende spørgsmålet om tvangsmedicinering bemærkes, at tvangsmedicinering ikke må benyttes på institutioner uden for det psykiatriske sygehuvæsen, og at det derfor ikke er muligt for en amtskommune at fastsætte regler herfor.

Spm. nr. S 527

Til *justitsministeren* (14/1 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren be- eller afkræfte, at myndighederne har tilladt, at udenlandske statsborgere, der har ansøgt om asyl som flygtninge, har fået tilladelse til at holde jul i deres hjemlande?«

Svar (24/1 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Asylansøgere, der er i besiddelse af pas ved indreisen her til landet, må deponere deres pas i forbindelse med, at asylansøgningen indgives, jfr. udlændingelovens § 40, stk. 1.

Direktoratet for udlændinge har over for justitsministeriet oplyst, at passet ikke udleveres med henblik på tilbagerejse til hjemlandet, medmindre den pågældende samtidig frafalder sin ansøgning om asyl.

Spm. nr. S 529

Til *ministeren for skatter og afgifter* (15/1 85) af:

Thoft (SF):

»Vil ministeren oplyse det omtrentlige provenutab for staten, såfremt de danske afgifter lå på det vesttyske niveau, i anledning af EFs pres for, at Danmark skal ophæve 2 døgnns reglen og lempe begrænsningerne i turisternes ret til toldfrit at indføre forbrugsvarer?«

Begrundelse

EF presser i stigende grad på for at lette grænsehandelen. 2 døgnns reglen skal forsvinde, og der skal ske lempelser i turisternes ret til toldfrit at indføre en række varer, der herhjemme er belagt med ganske høje afgifter.

For at få en fornemmelse af, hvor afgørende det er for hele det danske skatte- og afgiftssystem, at regeringen stritter imod disse forsøg fra EF med hænder og fødder, ønsker spørgeren, at ministeren oplyser, hvor stort det omtrentlige provenutab ville blive for statskassen, såfremt afgifterne i Danmark lå på det vesttyske niveau.

Svar (21/1 85):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Provenutabet ved at nedsætte de danske punktafgifter på højtbeskattede varer i grænsehandelen – dvs. spiritus, cigaretter og finskåren røgtobak – til det vesttyske niveau kan alt andet lige anslås til godt 4 mia kr. målt på det skønnede danske forbrug af de pågældende varer i 1985. Tages der endvidere hensyn til forskellen mellem den danske

og tyske momssats, vil det årlige provenutab yderligere forøges.

Spm. nr. S 530

Til *indenrigsministeren* (15/1 85) af:

Maisted (FD):

»Hvorfor agter ministeren tilsyneladende ikke at overholde sin tilsynspligt over for en amtskommune?«

Begrundelse

Spørgsmålet er en opfølgning af spm. nr. S 941 og ministerens svar herpå af 24. august 1984.

I svaret gentager ministeren sin ret og pligt til at føre tilsyn med, om et amtsråd har handlet i strid med lovgivningen, herunder almindelige retsgrundsætninger, ligesom ministeren anfører, at regeringen ønsker at sikre de offentligt ansatte den organisationsfrihed, som er hjemlet i lov nr. 285 af 9. juni 1982, herunder bl.a., at en offentlig myndighed ikke må forfølge ulovlige formål (magtfordrejning).

Ministeren anfører fortsat i svaret, at det ligeledes utvivlsomt vil være ulovligt, hvis en kommunal myndighed forflytter en ansat til ringere arbejde, hvis dette alene sker med det formål at straffe den ansatte for at have udmeldt sig af en fagforening.

I bilag 1 til ministerens svar foreligger en udtalelse fra Nordjyllands amtsråd (flertallet).

Heri står, at arbejdet på Hjørring sygehus den 22. maj 1984 blev nedlagt i protest mod, at en portør havde udmeldt sig af Dansk Kommunal Arbejderforbund. Ligeledes anføres, at arbejdsnedlæggelsen den 29. maj 1984 blev kendt overenskomststridig af arbejdsretten.

Endvidere, at det den 30. maj lykkedes at få arbejdet genoptaget og roen på sygehuset genoprettet, idet den pågældende portør midlertidigt flyttedes til andet portørarbejde.

Det forekommer spørgeren klart, at ovennævnte tekst klart indicerer, at den amtskommunale myndighed (sygehuset) har foretaget en ulovlighed ved at forflytte pågældende portør til ringere arbejde, idet dette er sket for at afhjælpe en ulovlig arbejdsnedlæggelse.

[Maisted]

Ministeren anfører i sit svar, at for at afklare den foreliggende tvivl om, hvilke motiver der har ligget bag forflyttelsen af portøren, er det nødvendigt at foretage afhøring af de implicerede under vidneansvar, hvilket ministeren derfor henviser til må ske ved domstolene.

I overensstemmelse med de meget delte meninger, der er i nævnte amtsråd, og når henses til ministerens tilsynspligt, må det derfor være ministerens pligt at søge tvivlen afklaret ved en domstol. Dette er i så tilfælde ganske analogt med regeringens sagsanlæg mod hovedstadsrådet i forbindelse med afskedigelse af 8 HT-chauffører, et forhold, som ministeren henviser til i sit svar.

Svar (23/1 85):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Som det fremgår af begrundelsen, er spørgsmålet en opfølgning af et tidligere spørgsmål (S 941), der har sin baggrund i en konkret sag vedrørende forflyttelse af en portør på Hjørring sygehus.

Jeg har naturligvis overholdt min tilsynspligt over for Nordjyllands amtsråd, også i denne sag. Jeg har da også, i overensstemmelse med indenrigsministeriets almindelige praksis, indhentet en udtalelse fra amtsrådet vedrørende det spørgsmål, som folketingsmedlem Maisted tidligere har rejst over for mig.

I amtsrådets svar blev der givet udtryk for delte meninger og dermed tvivl om motiverne til forflyttelse af portøren. Under disse omstændigheder kan jeg – som meddelt i mit tidligere svar – ikke gribe ind med sanktioner efter den kommunale styrelseslov, men må henvise parterne til at søge tvivlen afklaret ved domstolene, hvor der kan foretages vidneførsel m.v.

Den i spørgsmålet omtalte sag, der jo vedrører en forflyttelse, adskiller sig i øvrigt på afgørende måde fra HT-sagen, hvor ulovligheden klart var erkendt, men hvor afskedigelsen af de 8 chauffører blev begrundet med, at der antoges at foreligge en nødretssituation.

Spm. nr. S 531

Til *undervisningsministeren* (15/1 85) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren dispensere fra ministeriets cirkulære af 24. september 1981 vedrørende skolenævn?«

Begrundelse

I nævnte cirkulæres § 2 anføres, »at antallet af medlemmer i de nye skolenævn fastsættes af den nyvalgte kommunalbestyrelse«.

Det er spørgeren bekendt, at dette antal således fastholdes af kommunalbestyrelser i henhold til ovennævnte cirkulære.

Det er imidlertid i forbindelse med skole-nedlæggelser inden for skolenævns virkeperiode uhensigtsmæssigt strikte at fastholde et skolenævns størrelse.

Som en overgangsperiode må det kommunikationsmæssigt være formålstjenligt, at der fra en planlagt nedlagt skoles nævn kan indtræde en repræsentant (observatør) i nabodistrikters skolenævn, der skal optage elever fra den (de) skoler, der står for at skulle nedlægges.

Spørgeren forestiller sig, at ministeren ved denne anledning snarest udsender retningslinjer til afklaring af dette lille problem.

Svar (22/1 85):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

I begrundelsen for spørgsmålet anføres, at det kommunikationsmæssigt må være formålstjenligt, at der fra en planlagt nedlagt skoles nævn i overgangsperioden kan indtræde en repræsentant (observatør) i skolenævnet ved naboskoler, der skal optage elever fra den skole, der står for at skulle nedlægges.

Jeg skal hertil oplyse, at de implicerede skolenævn efter ministeriets opfattelse vil kunne gennemføre en ordning som den anførte inden for rammerne af de gældende bestemmelser.

Skolenævnet ved den eller de skoler, hvortil eleverne skal overføres, kan således indbyde repræsentanter fra skolenævnet ved den skole, der er besluttet nedlagt, til som observatører (dvs. uden stemmeret) at deltage i møder, der er af interesse for disse repræsentanter. Det kan herved dreje sig om møder, hvor skolenævnet behandler spørgsmål, der vedrører tiden efter overførslen af eleverne, og som har betydning for forældrene til de pågældende elever.

[Undervisningsministeren]

Også med hensyn til tiden efter nedlæggelsen af en skole vil der kunne udpeges en observatør i skolenævnet ved den modtagende skole. Denne vil kunne varetage særlige interesser, som forældrene til børnene ved den nedlagte skole eventuelt kan have, og den pågældende vil eventuelt kunne udpeges af skolenævnet ved denne skole, før dette fratræder i forbindelse med skolens nedlæggelse.

Ministeriet vil overveje, om der bør optages vejledende anvisning angående den omhandlede situation i cirkulæret vedrørende de kommende skolenævnvalg.

Jeg vil desuden orientere Skole og Samfund om det forelagte spørgsmål og om mit svar herpå.

Spm. nr. S 532

Til *energiministeren* (16/1 85) af:

Taanquist (S):

»Hvad agter ministeren at foretage i anledning af statsrevisorernes udtalelse om, at de ikke finder det betryggende, at det regionale og offentligt ejede selskab Naturgas Syd er engageret i foretagender i den private sektor under vilkår, hvor mulighederne for utiladelige interessekonflikter ikke kan vurderes?«

Begrundelse

Gennem de seneste tre år har der jævnligt i dagbladet Jyske Tidende været fremdraget forhold vedrørende selskabet Naturgas Syd, som virker foruroligende. Der har flere gange været omtalt eksempler på sammenblanding af interesser, der synes utiladelige.

På denne baggrund og på baggrund af statsrevisorernes udtalelse må ministeren gribe ind nu.

Svar (22/1 85):

Energiministeren (Enggaard):

Vedrørende det af statsrevisorerne rejste spørgsmål om Naturgas Syd I/S' aktiviteter uden for selskabets egentlige virkefelt kan jeg oplyse, at den redegørelse, jeg efter lov om revision af statens regnskaber m.m. skal afgive til statsrevisorerne, naturligvis vil indeholde en vurdering af dette spørgsmål. Dette vil

ske i samarbejde med indenrigsministeriet, som allerede har indledt overvejelserne.

Jeg vil dog gerne henlede opmærksomheden på de store samfundsøkonomiske interesser, der er i, at de regionale naturgasselskaber kan sikre en hurtig og høj tilslutningstakt til naturgasnettet.

Det må på denne baggrund anses for væsentligt, at alle led i forsyningskæden til den enkelte naturgaskunde fungerer optimalt.

I det omfang det måtte vise sig, at et led i distributionssystemet ikke fungerer hensigtsmæssigt, må det være i samfundets interesse, at naturgasselskaberne medvirker til en effektivisering heraf.

Dette må naturligvis forudsættes at finde sted inden for rammerne af gældende love og bestemmelser for de kommunale fællesskaber samt selskabernes vedtægter i øvrigt.

Spm. nr. S 533

Til *miljøministeren* (15/1 85) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Hvilke sundhedsmæssige, tekniske eller andre overvejelser taler for, at undersøgelse af dioxinindholdet i komælk er mere relevant end undersøgelse af modermælk for at vurdere de sundhedsmæssige konsekvenser af dioxinforureningen for særlig dioxinudsatte befolkningsgrupper?«

Begrundelse

I svaret af 11. januar 1985 på spørgsmål nr. S 477 til miljøministeren er der ikke givet en klar begrundelse for ikke at iværksætte undersøgelser af dioxinindholdet i modermælk.

Miljøministeren mener vel ikke, at undersøgelser af komælk vil give et bedre billede af de særlig dioxinudsatte befolkningsgruppers dioxinpåvirkning i stedet for at benytte sig af den oplagte mulighed, som undersøgelse af modermælk giver. I andre sammenhænge har man valgt at undersøge modermælk, især når der har været tale om stoffer, som ophobes, f.eks. ved undersøgelser af PCB-forurening.

Miljøministerens prioritering af undersøgelsen kun af komælk og senere eventuelt af modermælk udskyder de eventuelle dioxinbegrænsende foranstaltninger over for affaldsforbrændingsanlæggene; jeg er meget uenig i,

[Anne Grete Holmsgård]

at det er nødvendigt at afvente undersøgelserne af komælk, før der igangsættes en undersøgelse af modermælk.

Jeg ønsker derfor en nærmere præcisering af, hvilke hensyn der taler imod, at der allerede på nuværende tidspunkt igangsættes undersøgelser af dioxinindholdet i modermælk i stedet for eller samtidig med de igangsatte komælksundersøgelser.

Svar (25/1 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, som har udtalt følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Beslutningen om at foretage en undersøgelse af dioxinindholdet i komælk blev truffet først og fremmest på grund af de beregninger, der blev gennemført i forbindelse med udarbejdelsen af dioxinredegørelsen. Den viste, at den største kilde til dioxinbelastningen af mennesker omkring de »problematisk« affaldsforbrændingsanlæg var indtagelse via mælk stammende fra køer, der har græsset omkring de pågældende forbrændingsanlæg. I betragtning af, at der knytter sig betydelig usikkerhed til de beregninger, der er gennemført i dioxinrapporten, må analyser af dioxiner i komælk antages at kunne give et betydelig sikrere grundlag for at vurdere, hvor alvorligt problemet er, fremfor den vurdering, der er mulig i dag.

I forbindelse med overvejelserne om analyser af komælk blev det også drøftet, om man skulle iværksætte undersøgelser af forekomsten af dioxiner i modermælk. En sådan undersøgelse ville have et noget bredere sigte end den omtalte undersøgelse af dioxiner i komælk. I dioxinredegørelsen har man lagt vægt på at få belyst dioxinproblemet som en slags »værst tænkeligt tilfælde«.

Hvis denne betragtning skulle opretholdes omkring en analyse af dioxiner i modermælk, vil der opstå meget betydelige vanskeligheder ved at få indsamlet modermælksprøver, der vil kunne karakteriseres som særlig belastede. Årsagerne hertil er blandt andet, at belastningen både vil være afhængig af, hvor den pågældende kvinde har opholdt sig, og hvad hun har spist og drukket i en længere periode.

Tilsvarende vanskeligheder med at finde prøver på komælk, der må antages at være

særlig højt belastede, forekommer ikke – på grund af køernes faste opholdssted og ensidige kost gennem længere perioder. Analyser af komælk må derfor antages at kunne give et mere præcist billede af den specielle dioxinbelastning, der kan frygtes omkring visse forbrændingsanlæg. Kendskabet til dioxinindholdet i komælk vil endvidere være en betydelig hjælp ved tilrettelæggelsen af en eventuel undersøgelse af dioxinindholdet i modermælk.

Endelig skal det nævnes, at dioxinanalyser af den her omtalte art er så komplicerede, at de kun kan gennemføres ét sted i Danmark (kemikaliekontrollen). Endvidere er de så tidkrævende, at det ikke vil være muligt at gennemføre de 2 undersøgelser samtidig uden en væsentlig forskydelse af det tidspunkt, hvor undersøgelsesresultaterne vil foreligge. Da komælksanalyserne som ovenfor nævnt må antages at give et sikrere billede af dioxinforureningen omkring de problematiske forbrændingsanlæg, er det besluttet i første omgang at gennemføre disse og, når resultatet heraf foreligger, derefter at træffe beslutning om, hvilke yderligere undersøgelser, herunder også analyser af modermælk, der vil være behov for.«

Spm. nr. S 534

Til **miljøministeren** (15/1 85) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Hvilke sundhedsmæssige undersøgelser eller andre vurderinger af langtidsvirkningerne af dioxinindtagelse viser, at det vil være forsvarligt at afvente resultaterne af de undersøgelser, der er igangsat med henblik på mere præcist at kunne vurdere emissionen af dioxin og den heraf følgende belastning af befolkningen, når der er tale om, at nedfald fra et anlæg overlapper nedfald fra andre anlæg, som det er tilfældet i området omkring Vestforbrændingen?«

Begrundelse

I svaret af 11. januar 1985 på spørgsmål S 480 til miljøministeren udtaler miljøstyrelsen, at det »vil være forsvarligt at afvente resultaterne af de undersøgelser« af dioxinindholdet i komælk, der er igangsat, inden det kan vurderes, om der eventuelt skal skrives ind over for dioxinudledningen fra affaldsfor-

[Anne Grete Holmsgård]

brændingsanlæg i hovedstadsområdet. Det fremgår ikke af svaret, hvilke overvejelser der ligger bag miljøstyrelsens vurdering.

Det fremgår af dioxinrapportens bilag (afsnit 2.1, tabel 1), at 6 af de affaldsforbrændingsanlæg, der belaster vestegnen af København med dioxinnedfald (området omkring Vestforbrændingen), er etableret mellem 1967 og 1971. Kun et enkelt af disse anlæg overskrider TDI med mere end 0-1 gange, men i dioxinrapporten (s. 16) anføres det, at anlæggenes »belastningsområder i visse tilfælde lapper ind over hinanden«, og at der i overlappingszonerne kan være grupper, som udsættes for større samlet dioxinbelastning, end de enkelte anlæg alene medfører. Der vil altså være personer, som udsættes for en dioxinbelastning på 0-1 gange TDI.

I dioxinrapportens bilag (afsnit 2.2.4., s. 19) siges det, at »vedvarende overskridelser gennem flere år må ... anses for uønskelige, da dette medfører, at den mulige sundhedsrisiko bliver tilsvarende større«.

Da jeg mener, at en periode på 13 år – fra 1971 til 1984 – må omfattes af begrebet »flere år«, ønsker jeg at vide, hvilke sundhedsmæssige undersøgelser eller andre vurderinger af langtidsvirkningerne af dioxinindtagelse der ligger til grund for den i spørgsmålet nævnte »konklusion«.

Svar (25/1 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, som har udtalt følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Idet der skal henvises til svaret på spørgsmål 535, kan det oplyses, at selv om der tages udgangspunkt i den teoretiske situation, at de pågældende 6 anlæg i hovedstadsområdet har overlap i det belastningsområde, hvor den maksimale belastning forekommer for alle anlæggene, vil TDI-værdien i værste tilfælde kun blive overskredet betydelig under 10 gange TDI-værdien.«

Spm. nr. S 535

Til *miljøministeren* (15/1 85) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Hvilke sundhedsmæssige undersøgelser eller andre vurderinger af langtidsvirkningerne af dioxinindtagelse viser, at det er »for-

svarligt at afvente resultaterne af de undersøgelser, der er igangsat med henblik på mere præcist at kunne vurdere dioxinmissionens omfang«, selv om der ifølge dioxinrapportens estimater er affaldsforbrændingsanlæg, der giver belastningsbidrag over TDI?«

Begrundelse

I svaret af 11. januar 1985 på spørgsmål S 476 til miljøministeren udtaler miljøstyrelsen, at det er »forsvarligt at afvente resultaterne af de undersøgelser« af komælk, der er igangsat, inden det kan vurderes, om der eventuelt skal skrides ind over for affaldsforbrændingsanlæg, der overskrider den fastlagte grænseværdi for dioxinudledning. Det fremgår af svaret, at »langvarige overskridelser er ... uønskede«, mens »mindre overskridelser af TDI-værdien gennem kortere tid ikke giver anledning til særlig bekymring«.

Det fremgår af dioxinrapportens bilag (afsnit 2.1, tabel 1, og afsnit 2.4.2, tabel 18), at 15 af de 20 affaldsforbrændingsanlæg, der belaster udsatte persongrupper med 2-9 gange TDI, er opført i 1975 eller inden.

Ud over at det som nævnt ovenfor siges, at »langvarige overskridelser er ... uønskede«, siges det i dioxinrapportens bilag (afsnit 2.2.4, s. 19), at »vedvarende overskridelser gennem flere år må ... anses for uønskelige, da dette medfører, at den mulige sundhedsrisiko bliver tilsvarende større«.

Da jeg mener, at en periode på 9 år – fra 1975 til 1984 – må omfattes af begrebet »flere år«, ønsker jeg at vide, hvilke sundhedsmæssige undersøgelser eller andre vurderinger af langtidsvirkningerne af dioxinindtagelse der ligger til grund for den i spørgsmålet nævnte »konklusion«.

Svar (25/1 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, som har udtalt følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Ved vurderingen af de sundhedsmæssige konsekvenser af dioxinmissionen fra forbrændingsanlæg har miljøstyrelsen fundet, at der omkring et antal forbrændingsanlæg findes områder, hvor det ikke kan afvises, at der forekommer en dioxinbelastning hos særlig udsatte persongrupper, der, selv om dio-

[Miljøministeren]

xinemissionens omfang er overvurderet, ligger væsentligt over, hvad der må anses for at være tolerabelt. Det er miljøstyrelsens opfattelse, at der umiddelbart bør sættes ind for at nedsætte dioxinbelastningen fra de anlæg, der ifølge estimerne kan give anledning til et belastningsbidrag med dioxin på 10 gange TDI eller derover.

Selv om det overordnede mål er at begrænse den samlede mængde af dioxinudslip så meget som muligt, er det for de øvrige anlæg, hvoraf nogle ifølge estimerne også kan give anledning til et belastningsbidrag over TDI, efter miljøstyrelsens opfattelse forsvareligt at afvente resultaterne af de undersøgelser, der er igangsat med henblik på mere præcist at kunne vurdere dioxinmissionens omfang.

Denne beslutning er ikke begrundet i sundhedsmæssige undersøgelser eller andre vurderinger af langtidsvirkningerne af dioxinindtagelse. Derimod er beslutningen begrundet i den usikkerhed, der knytter sig til estimeringen af udsatte personers dioxinbelastning sammenholdt med, at estimeringerne har taget udgangspunkt i de værste tænkelige situationer, hvorfor de er »på den sikre side«.

Dioxinmissionens omfang fra forbrændingsanlæg bør således præciseres, og det er miljøstyrelsens ønske at inddrage såvel erfaringerne fra det nu igangsatte dioxinmåleprogram som andre informationer om emission af forurenende stoffer i vejledningsarbejdet i forbindelse med vurdering og godkendelse af affaldsforbrændingsanlæg.«

Spm. nr. S 536

Til *økonomiministeren* (16/1 85) af:

Jes Lunde (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvor meget det i 1984 har kostet Danmark, at udenlandske investorer har haft adgang til at købe danske obligationer?«

Begrundelse

Udenlandske investorer kan ved køb af danske obligationer opnå det danske markeds effektive rente, hvorimod kapitalimport i form af statslige udlandslån kan opnås til en væsentlig lavere rente. Det ønskes derfor oplyst, i hvilket omfang udenlandske obli-

gationskøb i Danmark har forøget landets rentebyrde.

Svar (24/1 85):

Økonomiministeren (Anders Andersen):

Der blev solgt for godt 9 mia kroneobligationer (kursværdi) til udlandet sidste år. Hvis man antager, at der i Danmark havde været mulighed for at holde en lavere obligationsrente, således at dette salg ikke havde fundet sted, skulle staten have lånt et tilsvarende beløb i udlandet, medmindre man var villig til at acceptere en reduktion af valutareserverne.

Det er imidlertid særdeles vanskeligt at præcisere omkostningerne ved en statslig låntagning af denne størrelse. Det vil kun i begrænset omfang være muligt at udnytte lavrentekapitalmarkederne inden for EMS-området (DM og gylden), hvor valutakursrisikoen er beskeden, idet disse kapitalmarkeder ikke vil kunne bære så store danske placeringer og i øvrigt er reguleret over et køsystem for udenlandske emissioner. Også i nogle af lavrentelandene uden for EMS findes der begrænsninger (Schweiz og Japan); men mere vigtigt er det, at ydelserne på lån i disse valutaer ligesom i dollars er voldsomt påvirket af valutakursvingninger, og samtidig må der særlig for dollarlånene regnes med, at en del af lånene vil være med variabel rente.

Til belysning af problemstillingen kan det imidlertid nævnes, at renteforskellen mellem kroneobligationer og dollarobligationer, i hvilken valuta det største marked findes, i 1984 i gennemsnit har været ca. 1½ procentpoint. Hvis valutakursen er den samme, når rente og hovedstol forfalder, ville statslig lånoptagelse direkte på dollarmarkedet have sparet landet for en årlig renteudgift på ca. 140 mill. kr. Udviklingen i dollarkursen i København, der i løbet af 1984 er steget med 14 pct., viser imidlertid, at denne beskudne renteforskel nemt kan opvejes af valutakursbevægelser.

Spm. nr. S 537

Til *industriministeren* (16/1 85) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Kan danske søfolk ifølge dansk retspraksis kræve ret til hjemrejse samt beholde retten til understøttelse, hvis besætningen får

[Tommy Dinesen]

underretning om, at det skib, de er forhyret på, sejler våben, ammunition el.lign., der er omhandlet af FNs ratifikation vedrørende Sydafrika?»

Begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er, at arbejdsministeren i et lignende spørgsmål fra spørgeren under afsløringen af Trigon-rederiets sejlads med våben til Sydafrika sagde, at danske søfolk bare skulle sejle, uanset hvad Danmark har stemt for i FN.

Dette betyder, at hvis danske søfolk nægter at sejle til Sydafrika med eksempelvis våben, skal de betale deres egen hjemrejse og være i 5 ugers karantæne, inden de kan få understøttelse.

Inden for søerhvervet er der over 20 pct. arbejdsløshed, og hvis ikke danske søfolk kan få ret til at sige fra over for sejlads til Sydafrika, er det i allerhøjeste grad udslag af dobbeltmoral, idet Danmark stemmer for i FN vedrørende Sydafrika.

Svar (24/1 85):

Industriministeren (Stetter):

Jeg er ikke bekendt med, at spørgsmålet om søfolks ret til at kræve afsked eller eventuelt opsige deres tjeneste på grund af våben- og ammunitionssejlads til Sydafrika og dermed til at kræve fri hjemrejse har været forelagt danske domstole.

Spørgsmålet om, i hvilke tilfælde den søfarende har ret til at fratræde og til hel eller delvis fri hjemrejse er reguleret i en række bestemmelser i sømandsloven, lov nr. 420 af 13. juni 1973. Tjeneste om bord på skibe, som transporterer våben og ammunition til Sydafrika, kan ikke henføres til nogen af disse bestemmelser. Den omstændighed, at en skibsfører overtræder anordning nr. 40 af 3. februar 1978 om visse forholdsregler mod Sydafrika, berettiger heller ikke i henhold til sømandsloven en søfarende til at ophæve tjenesteforholdet.

Jeg har om retten til arbejdsløshedsdagpenge fra arbejdsministeren fået oplyst, at der i de tilfælde, hvor den søfarende ikke er berettiget til at afmønstre, gives 5 ugers karantæne i forbindelse med arbejdsophøret.

Spm. nr. S 539

Til *landbrugsministeren* (16/1 85) af:

Rønholt (KF):

»Hvilke skridt agter ministeren at tage for at forkorte sagsbehandlingstiden i matrikeldirektoratet?»

Begrundelse

Som forholdene er i øjeblikket, må der påregnes en ekspeditionstid i direktoratet på 6-7 måneder, i hvert fald hvad angår sager fra det vestjyske område.

Dette forhold har meget stor betydning, idet den endelige finansiering m.v. i disse sager må afvente behandlingen i matrikeldirektoratet. Man kan ikke forlange, at en sælger og en køber, der handler på et betinget skøde, skal vente i over et halvt år på at få deres forhold afklaret, blot fordi direktoratet er inde i billedet.

Man kan bygge et hus hurtigere, end man kan få grunden udstykket.

For landbruget er problemet særlig stort. Her kommer sagsbehandlingstiden let op på et år, da også jordbrugskommissionen m.v. skal høres, når der er tale om sammenlægninger.

Kun i særlige tilfælde lykkes det at presse en sag hurtigere igennem direktoratet, hvorfor det er af stor betydning, at ekspeditionstiden forkortes ganske betydeligt, således at vi kan undgå de mange uheldige konsekvenser af den langsomme sagsbehandling.

Svar (23/1 85):

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Denne ekspeditionstid er, som hr. Rønholt rigtigt bemærker, blevet for lang.

Det er vigtigt at gøre sig klart, at matrikeldirektoratet har mange andre arbejdsopgaver end behandling af udstykningssager. Omfanget af disse arbejdsopgaver er således med til at bestemme, hvor hurtigt de enkelte opgaver kan løses.

Matrikeldirektoratet gennemgår i disse år en omfattende moderniseringsproces. En vigtig del af denne proces er omlægningen af matrikelregisteret til EDB. Dette projekt kræver mange ressourcer, dels til selve registerets omlægning, der omfatter godt 2 mill. matrikelnumre, dels til uddannelse af personalet i anvendelsen af den ny teknik.

[Landbrugsministeren]

Matrikeldirektoratet er ligeledes i gang med at modernisere matrikelkortværket, således at dette i højere grad end hidtil kan anvendes som grundkort for offentlige registreringer.

Matrikeldirektoratet har endelig på andre områder måttet påtage sig en række nye opgaver. F.eks. har naturgassens indførelse i Danmark ført til et betydeligt træk på matrikeldirektoratets måloplysninger til brug ved planlægning og registrering.

Der er derfor et klart behov for at revurdere matrikeldirektoratets ressourcesituation i forhold til omfanget af arbejdsopgaverne. På denne baggrund vil regeringen foretage en gennemgang af matrikeldirektoratets moderniseringsplan, især med henblik på en vurdering af mulighederne for en modernisering af matrikelkortværket.

På kortere sigt er det min hensigt snarest muligt at søge folketingets finansudvalg om mulighed for en mindre forøgelse af matrikeldirektoratets personale. Endvidere er matrikeldirektoratet i færd med en gennemgang af sine sagsbehandlingsprocedurer. I en kortere periode anses det for at være forsvarligt at begrænse den tekniske behandling af sagerne, således at der derved kan frigøres ressourcer til nedbringelse af sagsbehandlingstiden.

Det er min målsætning, at ekspeditionstiden i matrikeldirektoratet for almindelige udstykningssager ikke i almindelighed bør overstige de 1-2 måneder, den var bragt ned til, før det store arbejde med omlægningen af matrikelregisteret til EDB blev påbegyndt.

Spm. nr. S 541

Til *landbrugsministeren* (16/1 85) af:

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren i sin kontakt med de vesttyske myndigheder tage problemet op vedrørende de vesttyske »motorvejsdyrlæger«?»

Begrundelse

I mandags, den 14. januar 1985, redegjorde journalist Bent Hansen i sin landbrugsudsendelse for det vesttyske fænomen »Auto-bahntierärzte«, der er dyrlæger, der ikke har kunnet opnå fast praksis, men så i stedet tjener til livets ophold ved konstant at gennemtrawle de tyske motorveje for, ved faste kon-

taktpunkter, at udskrive recepter på hvad som helst.

Svar (23/1 85):

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

I mit svar af 11. januar 1985 på spørgsmål nr. S 490 oplyste jeg, at jeg agtede at tage kontakt til de vesttyske myndigheder med henblik på en nærmere drøftelse af de udtalelser, der har været fremsat i avisen »Der Nordschleswiger« om, at nogle vesttyske apoteker i nærheden af grænsen i strid med gældende vesttyske bestemmelser skulle sælge veterinærmedicin til danske landmænd.

Min begrundelse for at kontakte de vesttyske myndigheder i netop denne sag er, at de pågældende apotekers salg især synes at være rettet mod danske borgere.

Det problem, der nævnes i nærværende spørgsmål vedrørende de vesttyske »motorvejsdyrlæger« er, så vidt jeg kan se, et andet og i højere grad et eventuelt internt vesttysk problem, idet de fornævnte dyrlægers receptudskrivning vel først og fremmest sker til vesttyske og ikke specielt til danske borgere.

På denne baggrund finder jeg ikke, at der er det fornødne grundlag for at rejse denne sag over for de vesttyske myndigheder.

Spm. nr. S 543

Til *landbrugsministeren* (16/1 85) af:

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren udarbejde en instruks til dyrlægerne på slagterierne om undersøgelse for psykofarmaka, såfremt det skulle vise sig, at påstandene om brug af nerveberoligende midler til svin før afhentning til slagtning virkelig er rigtige?«

Begrundelse

Der henvises til ministerens svar på spørgsmål nr. S 489 af 11. januar 1985.

Svar (23/1 85):

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Som det fremgår af mit svar af 11. januar 1985 på spørgsmål nr. S 489, er gruppen af beroligende stoffer så stor og kemisk uensartet, at en stikprøveundersøgelse med henblik på påvisning af rester af disse stoffer ville blive uhyre kostbar.

[Landbrugsministeren]

Af denne grund og da jeg i øvrigt ikke tror, at der blandt danske landmænd som antydtes ved udtalelser i avisen »Der Nordschleswiger« ligefrem skulle være et behov for anvendelse af beroligende stoffer til svin umiddelbart før transport til slagteriet, agter jeg ikke at udarbejde en instruks til dyrlægerne på slagterierne om undersøgelse for psykofarmaka.

Spm. nr. S 544

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (17/1 85) af:

Tinning (VS):

»Hvordan vil ministeren sikre, at virkeligheden inden for hele forsøgsvirksomheden med nærradio og lokal-TV bringes i overensstemmelse med det kulturministerielle udvalgs afgørelse vedrørende Odense Nærradio?«

Begrundelse

Som det er fremgået af dagspressen, traf kulturministeriets udvalg vedr. forsøgsvirksomheden med lokalradio og -TV på sit møde mandag den 14. januar en afgørelse af principiel karakter. Udvalget indstillede til ministeren, at Odense Nærradio (ONR) midlertidigt får frataget sendetilladelsen, indtil der er skabt klarhed over de faktiske magt- og indflydelsesforhold på ONR.

Spørgeren går ud fra, at ministeren ikke er i uoverensstemmelse med sit udvalg og derfor allerede har afsendt brevet med inddragelse af sendetilladelsen til ONR. Spørgeren går ligeledes ud fra, at ministeren (evt. ved hjælp af P & T) råder over – og vil gøre brug af – de nødvendige midler til at sikre, at inddragelsen af sendetilladelsen overholdes i praksis (jfr. udtalelser fra ONRs direktør i B.T. den 15. januar, der fastslår, at man vil fortsætte udsendelserne, evt. som piratvirksomhed, uanset hvad ministeren måtte beslutte).

Hvis disse forudsætninger er rigtige, ligger der nu et særligt skær over en række hidtil manglende afgørelser og en række hidtil afleverede klassisk undvigende ministersvar. Der tænkes naturligvis på Weekend-TV og Kanal 2.

I tilfældet Weekend-TV blev sendetilladelsen udstedt til hr. Flemming Timmermann/

lokal-TV fonden »Det grønne område« – men blev senere overdraget til (overtaget af) et konsortium med Nordisk Film som den væsentligste kraft. Tilsvarende blev sendetilladelsen til Kanal 2 udstedt til Foreningen til eksperimentel Kommunikation, men senere overdraget til (overtaget af) baron Reedtz-Thott og Børsinformation.

I disse tilfælde er forholdene mellem sendetilladelsesindehaver og faktisk indflydelse lige så uklare som forholdene i ONR. Spørgeren vil derfor gerne vide, hvornår og hvordan ministeren (og ministerens udvalg) træffer overensstemmende afgørelser for så vidt angår Weekend-TV og Kanal 2.

Svar (25/1 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Lokalradio- og -TV-udvalget har den 17. januar 1985 indstillet, at sendetilladelsen for Odense Nærradio inddrages midlertidigt. Udvalgets indstilling er foretaget med henvisning dels til uklarheder i radioens ledelsesforhold, dels til overtrædelser af reklame- og sponsorreglerne.

Kulturministeriet har i denne anledning udbedt sig en udtalelse snarest muligt fra indehaveren af sendetilladelsen, Radioforeningen Odense Nærradio. En afgørelse i sagen vil først blive truffet, når denne udtalelse foreligger.

Det er derfor endnu for tidligt med denne sag som udgangspunkt at tage stilling til det rejste spørgsmål.

For så vidt angår den i begrundelsen for spørgsmålet dragne sammenligning mellem de organisatoriske forhold i på den ene side Odense Nærradio og på den anden side Weekend-TV og Kanal 2 skal jeg dog bemærke, at de to TV-stationer har forelagt og fået accepteret ændringer i forhold til den udstedte tilladelse, hvilket ikke er tilfældet for Odense Nærradios vedkommende.

Spm. nr. S 545

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (18/1 85) af:

Tinning (VS):

»Hvad agter ministeren at gøre for at sikre, at reklameforbudet i nærradio og lokal-TV overholdes?«

[Tinning]

Begrundelse

Grundlaget for den igangværende forsøgsordning med nærradio og lokal-TV fastslår utvetydigt, at radio- og TV-stationer under ingen omstændigheder må skaffe sig indtægter ved at sælge sendetid.

I praksis er der blevet demonstreret mange omgælsesformer m.h.t. dette klare påbud. Specielt såkaldte virksomhedsportrætter og bingospil med mere eller mindre behændigt skjulte sponsorer har været yndede former.

Ja, nogle steder er man – stadig uden indgreb – gået så langt, at sendetilladelser er overdraget til andre (Weekend-TV og Kanal 2), eller at samarbejde mellem beslægtede stationer nærmer sig et egentligt network (Dan-TV). Dan-TV, som ikke er forsøgsdeltager og end ikke har en sendetilladelse, producerer ikke alene programmer til udsendelse i de tilknyttede stationer (hvoraf udsendelsen om Mercandia-rederierne ligger langt på den anden side af reklameforbudet), men køber sig oven i købet indflydelse på enkelte stationer (Fredericia Lokal-TV og ATV, Århus).

ATV, Århus, kan endelig bruges som eksempel på, at forbudet mod reklame omgås temmelig direkte. Både et såkaldt byggemarked (Silvan) og et større bilforetagende (Volvo) har i hvert fald benyttet sig af muligheden for at købe sendetid og udsende meget anbefalende programmer – også kaldet: Reklame.

Svar (25/1 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

I de af Lokalradio- og -TV-udvalget udsendte retningslinier for reklame og sponsorvirksomhed af 10. juli 1984 hedder det:

»*ad reklame*: at anbefalinger af og henvisninger til varer og virksomheder i kommercielt øjemed ikke må forekomme, uanset om der ydes vederlag for udsendelsen.

ad kommerciel sponsorvirksomhed: at finansiering af bestemte programmer fra erhvervs side ikke må forekomme.«

Salg af sendetid – det vil sige, at der tages betaling i forbindelse med udsendelse af et program – er ikke forbudt generelt, men kun, hvor der vil være tale om kommerciel sponsering.

Som det må være spørgeren bekendt, følger udvalget forsøgsordningen, og heri indgår et tilsyn med overholdelsen af gældende regler – blandt andet forbudet mod reklame og kommerciel sponsering.

Udvalget har præciseret dette forbud i de nævnte retningslinier og fulgt det op med flere enkeltafgørelser. Om disse tilgår der løbende samtlige stationer underretning.

Endvidere er jeg bekendt med, at udvalget nu har nedsat en arbejdsgruppe, der specielt vil beskæftige sig med alle spørgsmål vedrørende reklame og kommerciel sponsering og forberede disse spørgsmåls behandling i det samlede udvalg.

Jeg må derfor konkludere, at udvalget udfolder alle bestræbelser, som man med rimelighed kan forvente, for at påse overholdelsen af de pågældende regler.

Spm. nr. S 546

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (18/1 85) af:

Tinning (VS):

Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at nærradioer og lokal-TV afstår fra at sælge dele af sendetiden i forbindelse med valgkampe?»

Begrundelse

I forbindelse med folketingsvalget januar 1984 blev det utvetydigt fastslået, at der for nærradio og lokal-TV ikke gælder hverken alsidighedskrav eller spærretid. Og heldigvis for det.

Men finder ministeren det i overensstemmelse med reklameforbudet, at de politiske partier kun kan komme til orde i ATV, Århus, i forhold til deres pengepung? Sendetiden i forbindelse med kommunalvalget november 1985 er således allerede udliciteret til interesserede – og betalingsvillige – partier.

I forbindelse med folketingsvalget blev det bebudet, at man på baggrund af de dér indhøstede erfaringer ville se, om der var grundlag for at udarbejde specielle regler.

Efter spørgerens mening er der ikke brug for specielle regler. Hver enkelt station må selv bestemme, om og hvordan de vil dække en valgkamp – stationerne er alene forpligtet på deres egen formålsbeskrivelse, som danner grundlag for sendetilladelsen. Det er helt

[Tinning]

fint. Det kan betyde større forskellighed i meningsudbud, flere valgmuligheder for både information og påvirkning. Styret af lyst og interesse.

Men der er grund til, at de generelle regler ikke alene indskræpes, men også kræves overholdt, så det ikke bliver penge, der bestemmer ytringsmangfoldigheden. Det ligger uden for de generelle regler at sælge sin sendetid – uanset om salget sker til et byggeområde eller et politisk parti.

Svar (25/1 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Idet jeg henviser til min besvarelse af spørgsmål nr. S 545, skal jeg tilføje, at det forhold, at et politisk parti betaler for udsendelsen af et valgprogram, efter ministeriets opfattelse ligger inden for forsøgslovgivningens forudsætninger.

Med hensyn til erfaringerne i forbindelse med folketingsvalget den 10. januar 1984 kan jeg henvise til redegørelsen i udvalgets rapport »Forsøg med nærradio og lokal-tv« (juli 1984). Det fremgår, at der – til trods for, at der ikke påhviler stationerne nogen pligt til at udvise alsidighed – var en udbredt tendens til at stille partierne lige. 3 nærradioer og 3 TV-stationer opkrævede en betaling, der svigede fra 2 kr. pr. minut (radio) til 10.000 kr. for 15 minutter (TV).

De erfaringer, som forsøgsordningen giver med hensyn til valgudsendelser, herunder betaling i denne forbindelse, må indgå i overvejelserne om den kommende lovgivning for nærradio og lokal-TV.

Spm. nr. S 558

Til *industriministeren* (21/1 85) af:

Maisted (FD):

»Har ministeren juridisk mulighed for at tilbagekalde fusionen – Kronebanken – medlemde af to banker Sjællandske Bank og Frederiksborg Bank?«

Begrundelse

I dagspressen har det været nævnt, at de 1,3 mia kr. i tab eller tabsrisiko, som der tilsyneladende er tale om i Kronebanksagen, faktisk udelukkende stammer fra engagemen-

ter i den tidligere Frederiksborg Bank, og at disse forhold, mere eller mindre tilsigtet, af en eller flere personer på tilsyneladende bedragerisk eller svingagtig facon har været holdt skjult, og at en fusion derfor aldrig ville være forekommet, dersom regnskabstal, engagementer m.v. fra Frederiksborg Bank havde været korrekt oplyst.

Ministeriets og Nationalbankens nu den 20. januar 1985 gentagne garanti stilles for forståeligt at tilgodese befolkningens tillid til dansk bankvæsen, der jo under alle forhold i øvrigt skulle være kontrolleret af samfundet (ministeriet).

Da der således tilsyneladende er tale om ganske lovstridige forhold forud for fusionen, er det spørgerens tro, at befolkningens tillid til bankvæsenet kunne forstærkes ganske betydeligt, dersom fusionen kunne annulleres.

De forud for fusionen korrekte regnskabsstal m.v., der vel nu må foreligge i banktilsynet, vil vel formentlig tilkendegive, at Sjællandske Bank uden en fusion i dag ville have været en økonomisk set overordentlig sund bank.

Aktionærer, indskydere og ansatte i Sjællandske Bank ville således kunne få genskabt tilliden, som de på tilsyneladende bedragerisk manér er blevet frataget.

At forholdet til gengæld vil se mere negativt ud for området omkring Frederiksborg Bank er jo kun den sørgelige tilstand, som burde være konstateret forud for den fusion, som mange, herunder også banktilsynet, ikke kan frigøre sig for ansvaret for.

Svar (25/1 85):

Industriministeren (Stetter):

Der er ikke i bank- og sparekasseloven juridisk mulighed for at tilbagekalde en godkendelse af en fusion.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til den landøkonomiske konsulentvirksomhed.
(Fremsat 23/1 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.